

به نام خدا

شیوه‌نامه حمایت از خوشه‌های پژوهشی چندتخصصی

ماده ۱ تعاریف

۱-۱- خوشه پژوهشی چندتخصصی:

گروهی تخصصی شامل اعضای هیأت علمی دانشگاه، اعضای هیأت علمی دستیار پژوهشی، پژوهشگران پس‌دکتری، دانشجویان دوره‌های دکتری و کارشناسی ارشد و کارشناسان آزمایشگاه که با یک برنامه پژوهشی چندتخصصی و پیشرو در راستای اولویت‌های پژوهشی کشور به مدت ۳ سال تشکیل شده و مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۱-۲- سرپرست خوشه پژوهشی:

عضو برجسته هیأت علمی دانشگاه یا پژوهشگاه و دارای برنامه پژوهشی مدون در مرزهای علم و فناوری و دارای رویکرد حل مسئله که راهبری خوشه پژوهشی چند تخصصی را بر عهده دارد.

۱-۳- برنامه خوشه:

برنامه خوشه پژوهشی چند تخصصی که توسط اعضای اصلی خوشه تهیه و از طریق سرپرست پیشنهادی خوشه برای بررسی و تصویب به صندوق ارسال می‌شود.

ماده ۲ اهداف

۲-۱- تشکیل خوشه‌های پژوهشی با فعالیت بین‌رشته‌ای و چند تخصصی متشکل از مجموعه‌ای از استادان برجسته

۲-۲- توسعه و هدایت پژوهش‌های دانشگاهی و پیشرو به سمت اولویت‌های علمی و نیازهای کشور و مسائل نوپدید

۲-۳- توسعه ارتباطات علمی بین‌المللی در عرصه‌های نوپدید و پیشرو

۲-۴- افزایش اشتغال پایدار و دانش‌بنیان در بین دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها و سوق دادن آن‌ها به سوی توسعه فناوری

ماده ۳ ساختار

اعضای هر خوشه پژوهشی عبارتند از:

۳-۱- سرپرست خوشه: سرپرست هر خوشه لازم است حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشد:

۱- جزو فهرست ۱٪ دانشمندان برتر جهانی در حوزه تخصصی خود (بر اساس Essential Science Indicators) باشد.

۲- بر اساس اطلاعات Web of science دارای حداقل ۲۵۰۰ استناد دریافتی به مقالات خود (به‌استثنای مقالات پرنویسنده) باشد.

۳- به‌عنوان نویسنده مسئول حداقل دارای یک مقاله در مجلات ۱٪ برتر فهرست JCR باشد.

۴- دارای خدمات برجسته در حل مشکلات جامعه باشد. این مورد لازم است قبل از ارسال پیشنهاد با ارائه مستندات از سوی داوطلب، به تأیید واحد مربوطه در صندوق برسد.

تبصره ۱: هر عضو هیأت علمی می‌تواند تنها در یک خوشه سرپرست یا عضو اصلی باشد.

- ۳-۲- وجود حداقل دو عضو هیأت علمی دیگر از دانشگاه‌ها یا مؤسسات علمی با نقش و تعهدات شفاف در خوشه با تخصص‌های کاملاً متفاوت (علوم پایه، فنی مهندسی، علوم پزشکی، علوم انسانی و کشاورزی). حداقل یک عضو اصلی در حوزه علوم پایه باشد. استفاده از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات در اولویت است. استفاده از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های معتبر جهان به‌عنوان عضو همکار توصیه می‌شود.
- ۳-۳- پژوهشگران پسادکتری تحت‌نظر اعضای هیأت علمی در صورت نیاز
- ۳-۴- دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد در صورت نیاز
- ۳-۵- کارشناسان و پژوهشگران مجرب در صورت نیاز

ماده ۴ مراحل اجرایی تشکیل خوشه‌ها

۴-۱- اعلام اولویت‌های تشکیل خوشه پژوهشی

در هر دوره از فراخوان، واحد مربوطه در صندوق اولویت‌های موضوعی را برای دریافت پیشنهاد تعیین می‌نماید. اولویت‌ها بر اساس نیازها و بازخوردهای علمی در دوره‌های بعد بازبینی می‌شود.

۴-۲- دریافت پیشنهادها و تشکیل خوشه پژوهشی

الف) ارائه درخواست تشکیل خوشه پژوهشی توسط استاد دارای شرایط سرپرستی خوشه از طریق تکمیل پیشنهاد در قالب فرم پیشنهاد خوشه پژوهشی چند تخصصی با رعایت شرایط ذکر شده، مشروط به آنکه:

- در پیشنهاد ارائه شده دستاوردهای مورد انتظار روشن باشد.
- موضوع پیشنهاد بین‌رشته‌ای باشد.
- نقش متخصص هر رشته، مشخص و معنادار باشد.
- اعضای اصلی خوشه از سرآمدان رشته تخصصی خود باشند.

۴-۳- داوری: هر یک از پیشنهادها و خوشه‌های پژوهشی توسط داورانی به انتخاب کارگروه‌های مربوطه

مورد بررسی قرار می‌گیرند. نظرات داوران به‌صورت محرمانه تلقی شده و جهت تصمیم‌گیری به کارگروه ارائه خواهد شد. در صورت لزوم برای پیشنهادها برتر جلسه ارائه و دفاع شفاهی برگزار می‌شود.

مسئولیت اولویت‌بندی و تصویب پیشنهادها و ارسال از سوی اعضای هیأت علمی، برعهده واحد مربوطه در صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران است. این واحد با توجه به اولویت‌های علمی فراخوان، برجستگی علمی و سوابق پژوهشی ۵ سال اخیر نامزدان سرپرستی و اعضای پیشنهادی خوشه‌ها و برنامه‌های پیشنهادی آنان و همچنین نظرات تخصصی داوران، پیشنهادها را اولویت‌بندی و تصویب می‌کند.

۴-۴- امضای تفاهم‌نامه: پس از تصویب خوشه پژوهشی، فعالیت خوشه‌ها با انعقاد تفاهم‌نامه میان رئیس

صندوق و سرپرست خوشه پژوهشی آغاز می‌شود.

۴-۵- حداقل برونداد هر خوشه: هر خوشه پژوهشی چند تخصصی باید در یک دوره ۳ (در موارد خاص

۵ساله) حداقل دارای بروندادهای سالانه مطابق جدول شماره ۱ باشد.

جدول شماره ۱ - بروندهای مورد انتظار از خوشه پژوهشی چند تخصصی

ردیف	برونداد	سال اول	سال دوم	سال سوم	سال چهارم (در صورت تمدید)	سال پنجم (در صورت تمدید)
۱	*مقالات در فهرست ۱۰ تا ۲۵ درصد فهرست JCR	۴	۴	۴	۴	۴
۲	مقالات در فهرست ۱۰ درصد فهرست JCR	۲	۲	۲	۲	۲
۳	مقالات در فهرست ۱ درصد فهرست JCR		**۱			***۱
۴	ثبت پتنت اروپا، ژاپن یا آمریکا		**۱			***۱
۵	دانش فنی یا نمونه محصول دارای مشتری یا سرمایه‌گذار		**۱			***۱
۶	ارائه پیش‌نویس طرح یا لایحه برای بررسی و تصویب به مجلس یا دولت برای حل یک مسئله اساسی		**۱			***۱
۷	ارائه پیش‌نویس برنامه اقدام به سازمان‌ها یا نهادهای مسئول برای حل یک مسئله اساسی		**۱			***۱

*مقالات خارج از محدوده ۲۵ درصد لیست JCR در ارزیابی بروندهای پژوهشی خوشه امتیاز ندارد.

** دستیابی به حداقل ۳ خروجی از مجموع بندهای ۳ تا ۷ مورد در ۳ سال اول مورد قبول است.

*** دستیابی به حداقل ۳ خروجی از مجموع بندهای ۳ تا ۷ مورد در سال ۴ و ۵ (در صورت تمدید) مورد قبول است.

۴-۶- ارزیابی:

بروندهای خوشه پژوهشی به صورت سالانه از سوی واحد مربوطه در صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. برای هر خوشه پژوهشی یک ناظر توسط این واحد تعیین خواهد شد. سرپرست هر خوشه پژوهشی متعهد می‌گردد گزارش برندهای حاصل از فعالیت خوشه پژوهشی خود را به صورت کتبی و شش ماهه ارائه کند. این گزارش پس از تأیید ناظر، توسط واحد و کارگروه‌های مربوطه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. علاوه بر این به منظور ارزیابی سالانه، گزارش عملکرد یک ساله که مجموع ۲ گزارش شش ماهه است به صورت تجمیعی در پایان هر سال ارائه خواهد شد. در صورت نیاز، لازم است گزارش شفاهی ارائه شود. ارزیابی ناظر با تأیید واحد مربوطه ملاک تمدید فعالیت‌های خوشه پژوهشی برای سال بعد از آن است.

۴-۷- **بسته‌های حمایتی از خوشه پژوهشی:** امکانات و امتیازات قابل تخصیص به خوشه‌های پژوهشی موارد زیر را در برمی‌گیرد:

- پرداخت پژوهانه به اعضای هیأت علمی
- پرداخت هزینه شرکت در ۱ همایش بین‌المللی خارج از کشور در سال برای یکی از اعضای اصلی خوشه
- پرداخت پژوهانه به پژوهشگران پسادکتری خوشه و حداکثر ۲ نفر هم‌زمان
- پرداخت پژوهانه به دانشجویان دکتری همکار خوشه
- بهره‌گیری از خدمات کارشناس آزمایشگاه؛
- هزینه‌های دعوت از یک استاد خارجی مرتبط با موضوع خوشه برای مدت دو هفته در سال

۴-۸- پرداخت اعتبارات خوشه پژوهشی:

- پرداخت اعتبارات تخصیص یافته به هر خوشه پژوهشی بر اساس قرارداد منعقدہ طی ۲ مرحلہ در ہر سال انجام می پذیرد.
- ہزینہ ای برابر حداقل ۴۰ درصد اعتبارات سالانہ بہ عنوان کمک ہزینہ برای خرید مواد و وسایل و ساخت ابزار لازم پرداخت می شود. این برنامه از تجهیز و راہ اندازی اولیہ آزمایشگاہ و کارگاہ حمایت نمی کند.
- تا سقف ۶۰ درصد اعتبارات برای ہزینہ های پرسنلی و تعاملات بین المللی قابل پرداخت است.